

INFORMATOR

IZBY DOMÓW MAKLESKICH

JAK BEZPIECZNIE INWESTOWAĆ NA RYNKACH FINANSOWYCH

INFORMATOR

„JAK BEZPIECZNIE INWESTOWAĆ NA RYNKACH FINANSOWYCH”

I. Inwestując, pamiętaj o bezpieczeństwie swoich środków

Uważaj na to, komu powierzasz środki. Tylko podmioty licencjonowane i nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) są uprawnione do świadczenia usług inwestycyjnych oraz uczestniczą w systemie rekompensat Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych KDPW (firmy inwestycyjne i banki depozytariusze), który dodatkowo chroni Twoje pieniądze i instrumenty finansowe. Wśród takich podmiotów znajdują się domy maklerskie zrzeszone w Izbie Domów Maklerskich.

II. Umowa

Umowa dotycząca inwestowania na rynkach finansowych powinna zostać zawarta w języku polskim. Możliwe są dwie formy umowy: tradycyjna (papierowa) bądź elektroniczna. Takimi wersjami umów posługują się domy maklerskie zrzeszone w Izbie Domów Maklerskich.

III. Inwestuj, korzystając z pośrednictwa wyłącznie bezpiecznych, licencjonowanych i nadzorowanych firm inwestycyjnych

Zawsze sprawdź, czy dany podmiot dysponuje zezwoleniem Komisji Nadzoru Finansowego. Listę wszystkich licencjonowanych podmiotów możesz sprawdzić tutaj:

http://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/PODMIOTY_ryнку/Podmioty_ryнку_kapitałowego/index.html

Unikaj podmiotów znajdujących się na *Liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego*:
http://www.knf.gov.pl/o_nas/ostrezenia_publiczne/lista_ostrezenia.html

Nigdy nie podejmuj współpracy z firmami, które nie figurują w rejestrach KNF.

IV. Nie ma zysku bez ryzyka

Obietnice ponadprzeciętnych zysków i łatwego zarobku są często oznaką oszustwa. Profesjonalna firma inwestycyjna zawsze przypomina swoim inwestorom o ryzyku związanym z inwestycjami.

V. Sprawdź, czy proponowana inwestycja jest dla Ciebie odpowiednia

Polskie domy maklerskie zawsze zaoferują Ci przeprowadzenie specjalnej ankiety, której celem jest sprawdzenie, czy dana usługa jest dla Ciebie odpowiednia.

VI. Podchodź z dystansem do reklam i telefonów od osób obiecujących złote góry

Zapamiętaj, że nachalni sprzedawcy usług i produktów pseudofinansowych nie pracują dla profesjonalnych i licencjonowanych polskich podmiotów, a powierzanie im swoich pieniędzy wiąże się z wysokim ryzykiem ich utraty.

I. INWESTUJĄC, PAMIĘTAJ O BEZPIECZEŃSTWIE SWOICH ŚRODKÓW

a) Środki inwestuj wyłącznie za pośrednictwem licencjonowanych podmiotów, które na swoje działania mają odpowiednie zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego – są wśród nich polskie domy maklerskie.

Listę podmiotów, które mają zezwolenie, znajdziesz na stronie internetowej KNF. Posiadania zezwolenia albo wpisania do rejestru prowadzonego przez Komisję wymaga między innymi:

- wykonywanie zleceń, których przedmiotem są instrumenty finansowe;
- podejmowanie decyzji inwestycyjnych i realizacja w oparciu o nie transakcji na cudzym rachunku (zarządzanie portfelem instrumentów finansowych);
- doradztwo inwestycyjne;
- oferowanie instrumentów finansowych, w tym w trybie publicznym papierów wartościowych, na przykład akcji albo obligacji;
- dystrybucja jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

W przypadku wątpliwości – zadzwoń do KNF i sprawdź, czy:

- podmiot, który proponuje inwestycję, posiada wydane przez KNF zezwolenie na prowadzenie działalności i podlega nadzorowi Komisji;
- środki, które powierzasz, są objęte systemem rekompensat;
- dany podmiot ma zezwolenie, (innego niż KNF), zagranicznego organu nadzoru, które jest wymagane przepisami prawa oraz czy notyfikował działalność na terenie RP.

Podchodź z rezerwą do firm z krajów egzotycznych.

b) Powierzenie środków do zarządzania.

Do zarządzania środkami klientów i podejmowania decyzji inwestycyjnych w imieniu klienta i na jego rachunek upoważnione są wyłącznie firmy inwestycyjne posiadające zezwolenie na zarządzanie wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego. Lista wszystkich podmiotów wraz z zakresem ich zezwolenia dostępna jest w rejestrze publicznym na stronie KNF:

http://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/PODMIOTY_ryнку/Podmioty_ryнку_kapitałowego/DomyMakler.html

W Polsce nie przyznaje się zezwolenia osobom fizycznym. Może je otrzymać wyłącznie spółka (zatrudniająca licencjonowanych doradców inwestycyjnych). Osoba fizyczna może być jedynie pracownikiem takiego podmiotu lub agentem firmy inwestycyjnej.

Osoby niepracujące w firmie inwestycyjnej, nawet jeśli posiadają licencję doradcy inwestycyjnego lub maklera, nie mają uprawnień do zarządzania cudzymi środkami. Są to zazwyczaj oszuści i naciągacze (pseudozarządzający). Zarządzanie środkami klientów bez posiadania licencji to łamanie prawa, które podlega karom określonym w przepisach.

c) Wiarygodność, rzetelność i zaufanie.

Przed podjęciem decyzji o inwestycji:

- nie zakładaj bezkrytycznie, że osoba, z którą rozmawiasz, jest ekspertem i wszystko, co mówi, jest prawdziwe;
- nie śpiesz się i nie podejmuj pochopnych decyzji. Pozyskane informacje skonfrontuj z niezależnymi źródłami;
- sprawdź, jak długo dany podmiot działa na rynku finansowym;
- sprawdź, kto sprawuje nad nim nadzór – czy jest to nadzór krajowy, czy zagraniczny (co ze względu na bariery językowe i przepisy prawne może rodzić trudności w dochodzeniu swoich praw). Zgodnie z przepisami polskie domy maklerskie rozpatrują reklamacje w języku polskim w terminie do 30 dni kalendarzowych, a każda odmowa uznania reklamacji musi być umotywowana;
- podchodź z rezerwą do firm, które pochodzą z zagranicy albo których siedziby znajdują się w egzotycznych krajach oraz poza Europejskim Obszarem Gospodarczym (EOG);
- sprawdź Listę Ostrzeżeń Publicznych KNF;
- nie kieruj się wyłącznie atrakcyjną lokalizacją biura czy wyglądem zewnętrznym doradcy.

II. UMOWA

a) Umowa powinna zostać zawarta w języku polskim w wersji elektronicznej lub w formie pisemnej.

Przed zawarciem umowy obowiązkowo zapoznaj się z regulaminem świadczenia usługi, tabelą opłat i prowizji, charakterystyką instrumentów finansowych, opisem ryzyka oraz polityką wykonywania zleceń. Upewnij się, że wszystkie terminy są dla Ciebie jasne. Jeśli masz wątpliwości, zawsze możesz zwrócić się do firmy inwestycyjnej z prośbą o wyjaśnienie zapisu, który nie jest dla Ciebie zrozumiały.

b) Czytaj umowę przed jej podpisaniem.

Zawsze żądaj przekazania kompletu dokumentów i zapewnij sobie czas na przeczytanie.

Zanim podpiszesz umowę, przeczytaj ją kilka razy. Jeżeli pojawią się jakiegokolwiek wątpliwości, skonsultuj się z prawnikiem lub zaufaną osobą. Pamiętaj – zawsze możesz spróbować negocjować umowę. Przed podpisaniem umowy sprawdź, czy firma inwestycyjna podlega odpowiednim przepisom polskiego lub zagranicznego nadzorca i czy pochodzi z kraju uważanego za wiarygodny.

Nie angażuj się w relacje z krajami innymi niż kraje EOG – istnieje duże prawdopodobieństwo, że inwestor zawierający umowę z takim podmiotem nie będzie dostatecznie chroniony.

c) Bądź ostrożny i nie daj się namówić na łatwe zyski.

Nachalny sprzedawca, który wykonuje wiele telefonów i obiecuje ponadprzeciętne zyski, nie działa profesjonalnie, na pewno nie jest z Tobą szczerzy i nie rozmawia z Tobą rzetelnie o ewentualnym ryzyku. Sprawdzaj, z kim rozmawiasz, i zapytaj, skąd rozmówca ma Twoje dane, w jaki sposób je pozyskał i skąd wie, że usługa jest odpowiednia dla Twojego profilu inwestycyjnego.

Polskie prawo nie pozwala na to, by sprzedawcy obiecywali klientom uzyskanie konkretnej stopy zwrotu. Przed zawarciem umowy masz prawo zażądać historycznych wyników wszystkich rekomendacji wydanych przez podmiot, który obiecuje Ci ponadprzeciętne zyski. Jeśli te dane nie zostaną przez podmiot dostarczone, to znaczy, że działa on nierzetelnie, prezentując wyniki wybiórczo.

III. INWESTUJ, KORZYSTAJĄC Z POŚREDNICTWA WYŁĄCZNIE BEZPIECZNYCH, LICENCJONOWANYCH I NADZOROWANYCH FIRM INWESTYCYJNYCH

a) Bezpieczne firmy inwestycyjne to podmioty, które:

- mają zezwolenie i są monitorowane oraz nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego lub inny wiarygodny europejski nadzór finansowy;
- zatrudniają maklerów i doradców inwestycyjnych wpisanych na listę KNF;
- spełniają rygorystyczne procedury, które zapewniają bezpieczeństwo środków klientów (np. środki klientów przechowywane są na odrębnych rachunkach bankowych, firma inwestycyjna wypełnia nałożone na nią wymogi kapitałowe);
- są obecne na rynku usług finansowych od wielu lat oraz są rozpoznawalne;
- regularnie szkolą i edukują klientów;
- działają przejrzysto, zapewniając bieżący dostęp do rachunku inwestycyjnego i informując o ewentualnym ryzyku. Realizują również wypłaty środków z rachunku bez zbędnej zwłoki;
- zapewniają pracownikom regularne szkolenia z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy, przeciwdziałania manipulacji na rynku i obsługi klienta;
- nie stosują agresywnych metod sprzedaży.

Domy maklerskie skupione wokół Izby Domów Maklerskich działają zgodnie z prawem i z wymienionym katalogiem. Stosują się także do wytycznych wydanych przez KNF.

b) Zawsze masz prawo wiedzieć, co dzieje się z Twoimi pieniędzmi.

Dokładnie wy pytaj:

- w jaki sposób będą wypracowywane zyski, które mają stać się Twoim udziałem;
- jakie ryzyko utraty środków wiąże się z inwestycją lub transakcją;
- kiedy Twoje środki mogą zostać wypłacone;
- czy są jakieś dodatkowe koszty, a jeśli tak, to jaka jest ich wysokość;
- kto podejmuje decyzje i zarządza środkami oraz jakie kwalifikacje mają te osoby. Zapytaj o numer licencji i zweryfikuj ją na stronach KNF:

http://www.knf.gov.pl/Images/Lista_DI_24_11_2016_tcm75-11751.pdf

http://www.knf.gov.pl/Images/Lista_MPW_16012017_tcm75-6289.pdf

http://www.knf.gov.pl/Images/Lista_MPW_uzup_16012017_tcm75-7142.pdf

c) Pamiętaj o wyborze odpowiedniej firmy inwestycyjnej.

Rzetelna firma inwestycyjna to zaufany partner, a nie nachalny sprzedawca. Inwestując za pośrednictwem rodzimych domów maklerskich posiadających zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego, ewentualne reklamacje czy spór prawny będziesz prowadził w języku polskim przed polskim sądem, zgodnie z polskimi przepisami prawa. Możesz też złożyć skargę na działalność takiej firmy do KNF lub Rzecznika Finansowego.

d) Zwróć uwagę na bezpieczeństwo płatności.

Nie należy korzystać z usług firm, które nie mają powszechnie uznanych systemów bezpieczeństwa płatności i łączy internetowych. Zapytaj, czy strona jest chroniona przez programy typu VeriSign lub SSL. Dowiedz się, w jaki sposób przeprowadzana jest weryfikacja karty kredytowej.

IV. NIE MA ZYSKU BEZ RYZYKA

Gwarancje ponadprzeciętnych zysków wiążą się z nieprofesjonalnym podejściem do klienta, a osoba, która takie obietnice składa, nie zachowuje się uczciwie. Dostrzeżenie takiego zachowania powinno włączyć Twoją czujność.

Obietnice wysokich zysków są często oznaką oszustwa. Profesjonalna firma inwestycyjna zawsze przypomina swoim klientom o ryzyku związanym z inwestycjami.

- a) **Nadmierne dążenie do szybkiego zysku w inwestycjach finansowych nie jest pożądane. Zapamiętaj: im więcej będziesz chciał zarobić, tym większe ryzyko będzie się z tym wiązało.**
- b) **Musisz wiedzieć, w co inwestujesz, i rozumieć zasady rządzące rynkiem finansowym. Powinieneś także znać koszty inwestycji oraz koszty płaconych prowizji, jak również zapoznać się z innymi opłatami.**
- c) **Zamiast emocji, wizji zysków i obietnicy łatwego zarobku postaw na edukację i poświęć chwilę na zapoznanie się z tym, w co inwestujesz, i za czym pośrednictwem prowadzisz inwestycję.**

Jeżeli jesteś początkującym inwestorem, absolutnie niezbędne jest, byś przed przystąpieniem do zawierania transakcji, zdobył odpowiednią wiedzę.

Profesjonalne firmy inwestycyjne oferują początkującym inwestorom narzędzia i zasoby pomocne w nauce. Zapewniają również dostęp do informacji rynkowych w czasie rzeczywistym i możliwość korzystania ze znanych i rzetelnych serwisów informacyjnych.

d) Pamiętaj o podstawowej zasadzie – każda forma inwestowania jest związana z ryzykiem.

Stracić można na każdej inwestycji, na przykład przepłacając za ziemię czy złoto. Im większe dążenie do wyższych zysków, tym większe ryzyko jest z tym związane.

V. SPRAWDŹ, CZY INWESTYCJA JEST DLA CIEBIE ODPOWIEDNIA

Nie bój się inwestować, lecz rób to z głową. Nie koncentruj się wyłącznie na jednym produkcie lub jednej usłudze – to zasada dywersyfikacji ryzyka, którą stosują mądrzy i doświadczeni inwestorzy.

W Polsce jest dostępnych wiele różnych form inwestycji. Inwestowanie to nie tylko lokaty bankowe czy nieruchomości. Można kupować akcje, inwestować na rynku walutowym czy nabywać obligacje skarbowe. Polskie domy maklerskie oferują różnorodne platformy inwestycyjne. Są wśród nich na przykład takie, które umożliwiają dokonywanie transakcji na rynku walutowym, oraz takie, które uzupełniają paletę możliwości inwestycyjnych i pozwalają na inwestowanie w surowce i zagraniczne indeksy giełdowe. Dobieraj inwestycje zgodnie z akceptowanym przez Ciebie poziomem ryzyka i czasem, w którym chcesz, aby Twoje pieniądze były zainwestowane.

a) Zastanów się i sprawdź, czy polecane usługi, produkty lub inwestycje są dla Ciebie odpowiednie pod względem ryzyka i czasu ich trwania.

Na mocy obowiązujących przepisów i opracowanej ankiety adekwatności usługi polskie domy maklerskie przed podpisaniem umowy zawsze sprawdzają, czy dana usługa jest odpowiednia dla danego klienta. Jeśli jest ona nieodpowiednia, informują o tym klienta, a w przypadku niektórych usług mogą odmówić ich świadczenia.

Nie odmawiaj wypełnienia ankiety i zawsze podawaj prawdziwe dane. To służy bezpieczeństwu Twoich pieniędzy.

b) Nie wkładaj wszystkich oszczędności do jednego worka. Dywersyfikuj ryzyko.

Nigdy nie wpłacaj wszystkich swoich środków w jeden rodzaj inwestycji bez względu na to, jak jesteś przekonany co do jej trafności. Podziel swoje środki i lokuj je w różnych miejscach i w różnych inwestycjach.

Jeśli ktoś namawia Cię na to, by 100 proc. posiadanych środków przeznaczyć na jeden rodzaj inwestycji albo sprzedać dom i samochód, aby pomnożyć zyski z inwestycji i zarobić więcej – nie wierz temu doradcy. To nieprofesjonalne podejście i żaden z pracowników polskich domów maklerskich nie zaoferuje tego rodzaju rozwiązań.

VI. PODCHÓD Z DYSTANSEM DO REKLAM I TELEFONÓW OD OSÓB OBIECUJĄCYCH ZŁOTE GÓRY

Zapamiętaj, że nachalni sprzedawcy usług i produktów pseudofinansowych nie pracują dla profesjonalnych polskich domów maklerskich posiadających zezwolenie KNF. Powierzenie im swoich pieniędzy wiąże się z ryzykiem ich utraty.

Natarczywe telefony i agresywne techniki sprzedaży nie są stosowane przez polskie domy maklerskie, które podlegają nadzorowi KNF. Według aktualnych wytycznych KNF firmy inwestycyjne nie mogą stosować nierzetelnych reklam informujących o zyskach bez ryzyka.

Ponadto:

a) Unikaj reklam i rozmów, które:

- mówią o ponadprzeciętnych zyskach bez ryzyka i zarabianiu ogromnych kwot pieniędzy;
- pokazują łatwe zarobki (na przykład: „rzuciła pracę i zarabia tysiące euro”);
- prezentują kilkusetprocentowe zyski z inwestycji.

b) Nie ulegaj naleganiom, by szybko wpłacić środki na inwestycje w związku z rzekomą wyjątkową okazją.

c) Inwestuj z głową – nie tyle szybko, co w sposób dokładnie przemyślany i rozważny.

Nikt z doradców nie powinien zapewniać Cię o pewnych i szybkich zyskach, które przyjdą łatwo, ani też o braku jakiegokolwiek ryzyka inwestycji.

PODSUMOWANIE

ABY BEZPIECZNIE INWESTOWAĆ:

- sprawdź, czy dany podmiot jest na liście KNF, na której znajdują się podmioty posiadające zezwolenie;
- w przypadku podmiotu spoza Polski – żądaj informacji, pod jaki nadzór podlega i czy jest notyfikowany przez KNF. Oceń, czy jest nadzorowany przez wiarygodną instytucję europejską, unikaj firm inwestycyjnych spoza EOG;
- nigdy nie powierzaj pieniędzy bez zawarcia umowy w formie elektronicznej lub pisemnej;
- żądaj umowy w języku polskim;
- sprawdź, gdzie i według jakiego prawa będą rozstrzygane spory z firmą inwestycyjną;
- w przypadku oferty rzekomego kupna akcji znanych firm zagranicznych, żądaj wysłania prospektu emisyjnego, wraz ze wskazaniem, gdzie jest w nim wymieniony doradca, który proponuje Ci inwestycję;
- pamiętaj, że firmy działające zgodnie z prawem zawsze informują o ryzyku inwestycji;
- sprawdź, czy w firmie pracują maklerzy lub doradcy inwestycyjni. Poproś o rozmowę z taką osobą i zapytaj ją o to, jaki jest numer jej licencji i od ilu lat ten dokument posiada;
- oczekuj możliwości spotkania w siedzibie lub oddziale firmy;
- pamiętaj, że masz pełne prawo do ciągłego dostępu do rachunku, na którym znajdują się Twoje pieniądze;
- pamiętaj, że w każdym momencie masz prawo wypłacić niezainwestowane środki;
- zapoznaj się z opiniami innych osób korzystających z usług danego podmiotu;
- sprawdź, jak długo firma działa na rynku usług finansowych;
- sprawdź, jaki poziom dźwigni oraz jakie instrumenty oferuje firma, która proponuje Ci inwestycję;
- sprawdź, czy ma stronę internetową w języku polskim.

Powierzenie środków firmie bez licencji spowoduje, że KNF nie będzie mógł Ci pomóc w odzyskaniu tych środków – Komisja sprawuje nadzór tylko nad podmiotami licencjonowanym.

Domy maklerskie zrzeszone w Izbie Domów Maklerskich stosują się do kanonu dobrych praktyk wydanych przez IDM oraz posługują się wypracowanym wspólnie przez środowisko standardem testu odpowiedniości. Rozpatrywanie sporów między klientem a domem maklerskim zrzeszonym w IDM może odbywać się w Sądzie Izby.

Warszawa, 10 lutego 2017 r.

Izba Domów Maklerskich, wydanie pierwsze

Kontakt:

Marek Wołos

Izba Domów Maklerskich

Tel.: +48 602 305 705

Email: marek.wolos@idm.com.pl

IZBA DOMÓW MAKLESKICH

ul. Kopernika 17
00-359 Warszawa

